

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 8 ноември 2022 г.
(OR. en)

14452/22

FISC 214
ECOFIN 1131

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	13970/22 FISC 209 ECOFIN 1083
Относно:	Заклучения на Съвета относно Кодекса за поведение при данъчното облагане на предприятията

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно Кодекса за поведение при данъчното облагане на предприятията, одобрени от Съвета на неговото заседание от 8 ноември 2022 г.

Заклучения на Съвета
относно Кодекса за поведение при данъчното облагане на предприятията

Съветът:

- ПРИВЕТСТВА преработването на Кодекса за поведение (Данъчно облагане на предприятията); във връзка с това ОТБЕЛЯВА, че работата на група „Кодекс за поведение“ е свързана с нейния мандат, както е отразено в Кодекса за поведение (Данъчно облагане на предприятията); ПРИПОМНЯ, че Кодексът за поведение (Данъчно облагане на предприятията) е политически ангажимент и не засяга правата и задълженията на държавите членки или съответните области на компетентност на държавите членки и на Съюза, произтичащи от Договорите, и ПРИКАНВА група „Кодекс за поведение“ да продължи работата си по разработването или, когато е целесъобразно, преразглеждането на договорените насоки с цел повишаване на яснотата и представяне на резултатите на Съвета; по-специално ПРИКАНВА група „Кодекс за поведение“ да разработи и да представи за одобрение на Съвета предложения за насоки относно специфични данъчни характеристики с общо приложение, които попадат в обхвата на преразгледания Кодекс за поведение (Данъчно облагане на предприятия);
- ПРИВЕТСТВА предприетите стъпки за повишаване на прозрачността на групата „Кодекс за поведение“ и за подобряване на нейната публична комуникация. Във връзка с това ОТБЕЛЯВА, че в преразгледания Кодекс за поведение (Данъчно облагане на предприятия) се посочва, че окончателните документи, одобрени от Съвета, ще бъдат оповестени публично, а допълнителните документи — по целесъобразност, в съответствие с приложимите правила; ПРИКАНВА група „Кодекс за поведение“ да проучи по-нататъшни стъпки в съответствие с приложимите правила и да докладва в тази насока на Съвета до 30 юни 2023 г.;
- ОДОБРЯВА резолюцията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно преразгледан Кодекс за поведение при данъчното облагане на предприятията, поместена в приложението към бележката.

РЕЗОЛЮЦИЯ НА СЪВЕТА И НА ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВАТА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, ЗАСЕДАВАЩИ В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА, ОТНОСНО ПРЕРАЗГЛЕДАН КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ДАНЪЧНОТО ОБЛАГАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВАТА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, ЗАСЕДАВАЩИ В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА,

КАТО ПРИПОМНЯТ заключенията на Съвета ECOFIN от 1 декември 1997 г., посветени на данъчната политика, в светлината на съображението за необходимостта от координирани действия на европейско равнище с цел намаляване на нарушенията на единния пазар, предотвратяване на значителни загуби на данъчни приходи и подпомагане на такова развитие на данъчните структури, което в по-голяма степен благоприятства заетостта,

КАТО ПРИПОМНЯТ Резолюцията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 1 декември 1997 г. относно Кодекс за поведение при данъчното облагане на предприятия,

КАТО ПРИПОМНЯТ заключенията на Съвета от 5 декември 2017 г. относно списък на ЕС на юрисдикциите, неказващи съдействие за данъчни цели, и последните събития в международен план в борбата с избягването на данъци и данъчните измами,

КАТО ОТЧИТАТ положителното въздействие на лоялната конкуренция и необходимостта да се консолидира конкурентоспособността на Европейския съюз и държавите членки на международно равнище, и същевременно отбелязват, че някои данъчни мерки може да доведат вредни последици,

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ, че Кодексът за поведение представлява политически ангажимент и не засяга правата и задълженията на държавите членки, нито съответните области на компетентност на държавите членки и на Съюза, произтичащи от Договорите,

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ, че група „Кодекс за поведение“ работи като група, съставена от партньори от държавите членки с незаменимото съдействие на Комисията,

КАТО ПРИЗНАВАТ успешната работа на група „Кодекс за поведение“ с избраните ѝ председатели, която позволи премахването на голям брой данъчни мерки и установяването на конструктивна рамка за сътрудничество с трети държави и юрисдикции,

Като ОТБЕЛЯЗВАТ, че функциите на секретариат на групата са поети от Генералния секретариат на Съвета,

КАТО ОТЧИТАТ разработването на съгласувани насоки за улесняване на успешната работа на група „Кодекс за поведение“, отнасящи се до процедурни аспекти, както и на съгласувани насоки, отнасящи се до въпроси по същество, като всички те са оповестени публично,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ ОТНОВО във връзка с това, че все така е необходим Кодекс за поведение при данъчното облагане на предприятията, насочен към ограничаване на вредните данъчни мерки,

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ, че справедливото третиране в рамките на ЕС и по отношение на трети държави и данъчни юрисдикции продължава да бъде от съществено значение за последователното прилагане на принципите на Кодекса за поведение,

КАТО ЗАЯВЯВАТ ОТНОВО готовността си да поддържат възможно най-прозрачно прилагането на Кодекса за поведение при данъчното облагане на предприятията, без да се застрашава поверителността, необходима за надежден обмен на мнения и чувствителна информация между членовете на групата, както и с трети държави и данъчни юрисдикции, тъй като това гарантира ефективна и насочена към резултатите работа в рамките на Кодекса,

КАТО СЧИТАТ, че съществуващият Кодекс за поведение в областта на данъчното облагане на предприятията, установен в Резолюцията на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 1 декември 1997 г., следва да бъде преразгледан, за да се отговори по възможно най-ефективен начин на новите предизвикателства в една все по-глобализирана и цифровизирана икономическа среда,

ОДОБРЯВАТ СЛЕДНИЯ ПРЕРАЗГЛЕДАН КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ДАНЪЧНОТО ОБЛАГАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

Обхванати данъчни мерки

А. Без да се засягат съответните области на компетентност на държавите членки и на Съюза, настоящият Кодекс за поведение, който обхваща данъчното облагане на предприятията (наричан по-нататък „Кодекс“), се отнася до онези преференциални данъчни мерки и данъчни характеристики с общо приложение, които имат или биха могли да имат значително въздействие върху местоположението на стопанската дейност в Съюза.

Стопанската дейност в този смисъл включва също всички дейности, извършвани в рамките на група от дружества.

Преференциалните данъчни мерки и данъчните характеристики с общо приложение (наричани с общото название „данъчни мерки“), обхванати от Кодекса, включват както законови или подзаконови актове, така и административни практики.

Б.1 В рамките на обхвата, посочен в точка А, преференциалните данъчни мерки, които предвиждат значително по-ниско ефективно равнище на данъчно облагане, включително нулево данъчно облагане, в сравнение с равнищата, които обичайно се прилагат в съответната държава членка, трябва да се разглеждат като потенциално вредни и следователно са обхванати от настоящия кодекс.

Такова равнище на данъчно облагане може да бъде постигнато посредством номиналната данъчна ставка, данъчната основа или друг фактор от значение.

Когато се преценява дали тези мерки са вредни, следва да се вземе предвид, наред с другото:

1. дали предимствата са отделени де факто или де юре от вътрешния пазар, например предоставят се само на чуждестранни лица или по отношение на трансакции с участието на чуждестранни лица, или не засягат националната данъчна основа, или
2. дали предимствата се предоставят дори без никаква реална икономическа дейност и съществено икономическо присъствие на територията на държавата членка, която предлага такива данъчни предимства, или

3. дали правилата за определяне на печалбата във връзка с дейностите в рамките на мултинационална група дружества се отклоняват от международно приетите принципи, по-специално правилата, договорени в рамките на ОИСП, или

4. дали на данъчните мерки им липсва прозрачност, включително когато правните разпоредби са облекчени на административно равнище по непрозрачен начин.

Б.2 В рамките на обхвата, посочен в точка А, данъчните характеристики с общо приложение в държава членка, които създават условия за двойно данъчно необлагане или водят до двойно или многократно ползване на данъчни предимства във връзка с едни и същи разходи, размер на приходите или верига от трансакции, се разглеждат като потенциално вредни и следователно са обхванати от настоящия кодекс.

Такива последици могат да произтекат по силата на всяка съответна характеристика на националната данъчна система на държава членка, която води до по-ниски данъчни задължения, включително липса на данъчни задължения, и която е различна от номиналната данъчна ставка или отсрочено данъчно облагане като особеност на системата на данъка върху разпределението.

Когато се преценява дали дадена данъчна характеристика с общо приложение в държава членка е вредна, следва да се вземат предвид следните кумулативни критерии и наличието на пряка причинно-следствена връзка между тях:

1. данъчната характеристика с общо приложение не се придружава от подходящи разпоредби за борба със злоупотребите или други адекватни гаранции, в резултат на което води до двойно данъчно необлагане или позволява двойното или многократно ползване на данъчни предимства във връзка с едни и същи разходи, размер на приходите или верига от трансакции;

2. данъчната характеристика с общо приложение има значително въздействие върху местоположението на стопанската дейност в Съюза. Когато се преценява дали данъчната характеристика е значителен фактор при определяне на местоположението на дадена стопанска дейност в Съюза, група „Кодекс за поведение“ (Данъчно облагане на предприятия), наричана „групата“, следва да вземе предвид факта, че местоположението на стопанската дейност може да бъде повлияно и от обстоятелства, различни от данъчните характеристики.

Замразяване и премахване

Замразяване

В. Държавите членки се ангажират да не въвеждат нови данъчни мерки, които са вредни по смисъла на настоящия кодекс. Следователно при определянето на бъдещата политика държавите членки ще спазват заложените в Кодекса принципи и ще вземат надлежно предвид процеса на преглед, посочен в точки Д—И, когато преценяват дали дадена нова данъчна мярка е вредна.

Премахване

Г. Държавите членки се ангажират да преразгледат действащите закони и установените практики на национално равнище, като вземат предвид заложените в Кодекса принципи и процеса на преглед, описан в точки Д—И. Държавите членки ще изменят тези закони и практики при необходимост с оглед на премахването на всякакви вредни данъчни мерки или приемането на подходящи разпоредби за борба със злоупотребите или други адекватни гаранции във връзка с вредните данъчни мерки във възможно най-кратък срок, като вземат предвид обсъжданията в Съвета вследствие на процеса на преглед.

Процес на преглед

Уведомяване

Д.1 В съответствие с принципите на прозрачност и откритост държавите членки ще се информират взаимно до края на всяка календарна година за съществуващите и предложените данъчни мерки, които могат да попаднат в обхвата на Кодекса.

Съответните държави членки могат да се информират взаимно и за съществуващи или предложени данъчни мерки, по отношение на които искат да се уверят, че са съвместими с Кодекса.

При липса на уведомяване съгласно първа и втора алинея, от държавите членки се изисква по искане на друга държава членка или на Комисията да предоставят информация за всяка данъчна мярка, която изглежда, че попада в обхвата на Кодекса. Когато за предвидените данъчни мерки е необходимо парламентарно одобрение, не е необходимо тази информация да се предоставя, преди парламентът да е запознат с мерките.

Д.2 Данъчни мерки в държава членка, за които не е извършено уведомяване съгласно точка Д.1, могат да бъдат доведени до знанието на групата по искане на друга държава членка или от Комисията. Преди да представи такива данъчни мерки на вниманието на групата, предаващата държава членка или Комисията следва да информира съответната държава членка.

По отношение на данъчните характеристики с общо приложение предаващата държава членка или Комисията следва да представят на групата цялата информация, която:

- i) с основание показва, че данъчната характеристика има поне една от последиците, описани в точка Б.2, и
- ii) може с основание да доведе до заключението за потенциално значително въздействие върху местоположението на стопанската дейност в Съюза.

Договорено описание

Е.1 Всяка държава членка или Комисията може да поиска възможността да обсъди и коментира данъчна мярка на държава членка, за която е било извършено уведомяване съгласно точки Д1 и Д2. Държавите членки решават дали да предприемат последващи действия и да изготвят договореното описание на тази мярка.

Оценка

Е.2 Договореното описание ще позволи да се прецени дали въпросните данъчни мерки са вредни с оглед на евентуалните им последици в рамките на Съюза. По отношение на преференциалните данъчни мерки при тази оценка ще се вземат предвид всички фактори, посочени в точка Б.1. По отношение на данъчните характеристики с общо приложение при оценката ще се вземат предвид всички фактори, посочени в точка Б.2, както и насоките съгласно точка Л относно специфични данъчни характеристики с общо приложение.

Ж. При прегледа на данъчни мерки, за които е извършено уведомяване, Съветът подчертава също необходимостта от внимателна оценка на техните последици по отношение на други държави членки, *inter alia* с оглед на начина, по който съответните дейности се облагат ефективно на територията на Съюза, и отправя искане към групата да разгледа всички релевантни икономически фактори и данни за въздействието, с които разполага, като отчете размера и отвореността на икономиката на съответната държава членка.

Доколкото данъчните мерки служат за подпомагане на икономическото развитие на определени региони, се преценява дали мерките са пропорционални на преследваните цели и насочени към тях. При тази преценка се обръща специално внимание на особеностите и ограниченията в най-отдалечените региони и малките острови, без да се подкопава целостта и съгласуваността на правния ред на Съюза, включително вътрешния пазар и общите политики.

Процедура

3. Работна група „Кодекс за поведение“, която е създадена със заключенията на Съвета от 9 март 1998 г., ще продължи да прави оценка на данъчните мерки, които могат да попаднат в обхвата на настоящия кодекс, и да наблюдава предоставянето на информация за тези мерки. Съветът приканва всяка държава членка и Комисията да назначат свой представител на високо равнище и негов заместник в групата. Тя ще се председателства от представител на държава членка. Избраните председатели се подпомагат от Генералния секретариат на Съвета, който осигурява функциите на секретариат на групата. Групата, която ще заседава редовно, ще подбира и прави преглед на данъчните мерки с цел оценка в съответствие с разпоредбите, предвидени в точки Д—Ж. Тя ще докладва редовно за оценените мерки. Докладите ще бъдат представяни на Съвета за обсъждане. Те ще включват договорените описания и окончателните оценки на разгледаните от групата данъчни мерки.

Окончателните документи, одобрени от Съвета, ще бъдат публично оповестявани, както и други документи при целесъобразност, в съответствие с приложимите правила.

И. Съветът приканва Комисията да оказва помощ на групата при извършването на необходимата подготвителна работа за нейните заседания и да съдейства за предоставянето на информация и за процеса на преглед. За тази цел Съветът отправя искане към държавите членки да предоставят на Комисията посочената в точка Д информация, за да може Комисията да подготвя проектите за описания и проектите за оценки, посочени в точка Е. Комисията следва да изпълнява подобни задачи по отношение на оценките, посочени в точка Н. Комисията не участва във вземането на решенията на групата. Резултатите от работата на групата се утвърждават от представителите на държавите членки на равнището на групата и се представят на Съвета за одобрение.

Държавна помощ

Й. Съветът отбелязва, че някои от данъчните мерки, обхванати от настоящия кодекс, могат да попаднат в обхвата на разпоредбите относно държавната помощ в членове 107—109 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Групата извършва дейността си, без да се засяга правото на Съюза. Когато Комисията образува производство относно държавна помощ, групата следва да преустанови разглеждането на съответните мерки до приключването на производството. На групата може да бъде представено предварително описание на мярката, изготвено от Комисията в тесни консултации със съответната държава членка. Окончателно описание се представя веднага след приключване на производството относно държавната помощ, ако е необходимо.

Действия за борба с избягването на данъци и данъчните измами

К. Съветът призовава държавите членки да си сътрудничат пълноценно в борбата с избягването на данъци и данъчните измами, по-специално при навременния обмен на информация между държавите членки в съответствие с техните съответни национални закони, правото на Съюза и международните стандарти.

Съветът приканва групата, когато това се счита за целесъобразно, да провежда обмен на мнения по въпроси от общ интерес, обсъждани в рамките на международни форуми, които попадат в обхвата на Кодекса.

Л. Когато счете за целесъобразно, групата може също да представи на Съвета за одобрение предложения за общи насоки в рамките на обхвата на своя мандат, доколкото предложените общи насоки още не са обхванати от законодателството на Съюза. Окончателните насоки ще се публикуват след одобряването им от Съвета. По-специално групата представя за одобрение от Съвета предложения за насоки относно специфични данъчни характеристики с общо приложение, които попадат в обхвата на точка Б.2; тези характеристики се подлагат на оценка по отношение на държавите членки — в съответствие с предходните разпоредби на настоящия кодекс — като се вземат предвид посочените насоки.

М. Съветът отбелязва, че разпоредбите за борба със злоупотребите или защитните мерки, съдържащи се в националните данъчни закони и в спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане, играят основна роля в борбата с избягването на данъци и данъчните измами, включително по отношение на външната стратегия на ЕС.

Външна стратегия на ЕС и географски обхват на Кодекса за поведение при данъчното облагане на предприятията

Н. Съветът смята, че е препоръчително принципите, насочени към премахване на вредните данъчни мерки, да бъдат приети на възможно най-широка географска основа. За тази цел държавите членки се ангажират да насърчават тяхното прилагане на световно равнище, като търсят сътрудничество с юрисдикции, намиращи се извън Съюза, включително чрез списъка на ЕС на юрисдикциите, неосъществяващи съдействие за данъчни цели. Подробна информация за процеса на включване в списъка се съдържа в заключенията на Съвета от 5 декември 2017 г. и последващите актуализации и преразглеждания, както и в съответните процедурни насоки за процеса на наблюдение.

За тази цел групата извършва редовни оценки на съответните юрисдикции въз основа на обективни критерии по отношение на данъчната прозрачност, справедливото данъчно облагане и прилагането на мерки срещу свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби.

Групата редовно ще информира Съвета за постигнатия напредък и ще препоръчва на Съвета актуализации и преразглеждане на списъка.

О. Държавите членки се ангажират също да насърчават приемането на принципите на Кодекса на територии, по отношение на които Договорът не се прилага. По-специално държавите членки със зависими или асоциирани територии, или които имат специални отговорности или данъчни прерогативи по отношение на други територии, при условие че последните не попадат в обхвата на списъка на ЕС на юрисдикциите, неосъществяващи съдействие за данъчни цели, се ангажират, в рамките на конституционните си разпоредби, да гарантират, че посочените принципи се прилагат на тези територии. Във връзка с това тези държави членки ще правят преглед на състоянието под формата на доклади до групата, която ще ги оценява в рамките на описаната по-горе процедура за преглед.

Прилагане, наблюдение и преразглеждане

П. Настоящият кодекс заменя, считано от 1 януари 2023 г., Кодекса за поведение при данъчното облагане на предприятията, установен в Резолюцията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 1 декември 1997 г. По отношение обаче на данъчните характеристики с общо приложение, определени в точка Б.2, точки Д.1 – Е.2, ще се прилагат от 1 януари 2024 г. и ще се използват само за мерки, приети или изменени на 1 януари 2023 г. или след това.

С цел да се гарантира еднаквото и ефективно прилагане на Кодекса, Съветът приканва Комисията да му докладва ежегодно за неговото изпълнение и за прилагането на фискалната държавна помощ. Съветът и държавите членки ще преразглеждат разпоредбите на Кодекса, когато това е целесъобразно, особено когато е налице нов международен консенсус по съответните въпроси.
